

01.02.2023

Asunto Oy Kotikonnuntie 9
Paju Maija
toimisto@maijapaju.fi

Helsingin kaupunginmuseon muistio kiinteästä muinaisjäännöksestä Kontulan Kotikonnuntie 9:ssä

HEL 2023-000963 T 07 01 02

Asunto Oy Kotikonnuntie 9 on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta tietoja menettelytavoista täydennysrakentamisen suunnittelussa kiinteistön 091-47-32-5 alueella sijaitsevien kiinteiden muinaisjäännösten osalta. Kiinteistön alueella on voimassa asemakaava nro 5753 vuodelta 1966.

Kiinteistöllä sijaitsee kaksi muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettua kiinteätä muinaisjäännöstä: Tukikohta III:13 Kontula (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000010954) ja Tukikohta III:14 Kontula (1000010955), jotka ovat puolustusvarustuksia. Koskenhaanpuistossa ja sen itäpuolisella rinteellä sijaitsevat puolustusasemat ovat osa koko pääkaupunkiseutua ensimmäisen maailmansodan aikana vuosina 1914–1918 kiertänyttä linnoitettua puolustusketjua.

Puolustusasema III:13 sijaitsee suurimmaksi osaksi Koskenhaanpuistossa, jossa on kallioon louhittuja yhdys- ja taisteluhautoja, joita on osittain tuettu betonilla sekä kallioon louhittuja keskeneräisiksi jääneitä kuoppia. Kohteen luoteisosa on jäänyt osaksi rakennusten alle ja hautoja sekä mahdollisia suojien ja tulasemien kuoppia on täytetty pihamaiden kohdilla. Puolustusasema III:14 on jäänyt miltei kokonaan Kotikonnuntie 5, 7 ja 9:n rakennusten ja pihamaiden alle ja kohteen eteläosassa oleva kallioon louhittu luola on varastokäytössä. Kummankin kohteen linnoitteita on tuhoutunut rakennusten alle mutta pihamailla voi olla maan alla säilyneitä rakenteita. Kohteet on inventoinut maastossa viimeksi 1995 Helsingin kaupungin Rakennusviraston tutkija Sirkku Laine.

01.02.2023

Alkuvuodesta 2023 tehdyn arkistomateriaalin selvityksen perusteella edellä mainittujen muinaisjäännösten sijaintitiedoissa on virheellisyyskäsiä. Vuoden 1966 asemakaavan pohjakartan (ohessa liitteenä) ja vanhojen ilmakuvien perusteella pystyttiin tarkentamaan kiinteistön alueella olevien, myöhemmin peitettyjen linnoitteiden sijainteja. Muinaisjäännösrekisterin paikkatietoihin on tehty tammikuussa 2023 korjauksia edellä mainittujen muinaisjäännösten aluerajauksiin.

Täydennysrakentamisen suunnitteluun liittyen tehtiin 10.5.2022 kiinteistön koillisosassa maastokatselmus, johon osallistuivat asunto-osakeyhtiö Kotikonnuntie 9:n edustajia sekä asuntoyhtiön rakennuttajasiämies Maija Paju, Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön Maanhankinnan edustajina tiimipäällikkö Peter Haaparinne ja tonttiasiämies Arto Korkeila sekä Helsingin kaupunginmuseon tutkija John Lagerstedt. Maastokatselmuksessa tutkittiin tontin koillisosaa, johon on suunniteltu uutta rakentamista. Katselmuksessa havainnointiin vanhan taistelu- tai yhdyshaudan kulkua, joka erottui osittaisena painaumanä pihanurmella.

Muinaismuistolain 1. §:n mukaan kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman tämän lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Muinaismuistolain 13. §:ssä todetaan, että kaavoitusta suunniteltaessa on hyvissä ajoin otettava selko siitä, saattaako hankkeen tai kaavoituksen toimeenpaneminen tulla koskemaan kiinteää muinaisjäännöstä. Jos niin on laita, on siitä viipymättä ilmoitettava Museovirastolle asiasta neuvottelemista varten.

Edellä mainittujen lainkohtien perusteella Helsingin kaupunginmuseo toteaa, että maankäytön suunnittelu ja rakentaminen on toteutettava lähtökohtaisesti siten, ettei Kotikonnuntie 9:n kiinteistöllä sijaitsevien muinaisjäännösten säilyminen vaarannu. Mikäli suunnitelmassa kuitenkin päätetään tehdä muinaisjäännöksiin kohdistuvia toimia, on järjestettävä muinaismuistolain 13. §:n mukainen neuvottelu, jossa todetaan, että osa muinaisjäännöksestä on mahdollista poistaa riittävien arkeologisten tutkimusten jälkeen. Neuvottelusta tulee tehdä muistio, jossa nämä asiat todetaan. Neuvottelussa tulee olla mukana hankkeen toteuttajan lisäksi Museoviraston, Helsingin kaupunginmuseon ja maanomistajan edustajat. Tutkimukset tilataan tämän jälkeen arkeologisia kenttätöitä tekevältä konsultilta. Tutkimuskustannuksista vastaa hankkeen toteuttaja.

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

3 (4)

01.02.2023

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto

Helsingin kaupunki Kaupunkiympäristö Maanhankinta/Pater Haaparinne

Helsingin kaupunki Kaupunkiympäristö Maanhankinta /Arto Korkeila
Rakennusvalvonta/Noora Mukala

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

4 (4)

01.02.2023

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566